

STRATEGIE ZELENĚ A MANAGEMENT ÚDRŽBY VE MĚSTĚ OLOMOUCI

Zápis z veřejné diskuze, 16. 9. 2020 v 17:00 hod

A) OTÁZKY

- 1. Jsou finance na obnovu a údržbu zeleně v Olomouci vynakládány efektivně?**
Odpověď na tuto otázku vzejde z právě aktualizovaného pasportu zeleně a následující etapy „Strategie zeleně“ zaměřené na management údržby.
- 2. V prezentaci zaznělo, že zeleň by měla sloužit lidem. Bude do dokumentu nějakým způsobem zapracován demografický vývoj v lokalitách? Každá věková skupina obyvatel má své potřeby.**
Na tuto otázku je třeba reagovat především v konkrétním plánu péče. Tento strategický dokument nemůže tuto roli v plné míře suplovat.
- 3. Bylo pracováno i s funkcemi dřevin, např. funkcí biologickou, klimatickou atd.? Jak bylo toto kritérium zapracováno?**
Tyto funkce zohledňující kritéria byla využita pro hodnocení stavu zeleně a promítnou se do managementu péče. Některé rizikové momenty se díky zpracovávanému materiálu zobrazí (např. blížící se problém se stejnověkou zelení v sídlištích, která byla zakládána při budování sídlišť).
- 4. Počítá strategie i s něčím „víc“ než jen konceptem zachování zeleně, například dalším rozšířením střešních zahrad, vertikální zeleně apod.?**
Ano, budou zde uvedeny modelové příklady jak zahrnout uvedenou zeleň do uličních profilů. Zeleň v uličních profilech má největší dopad na mikroklima města.
- 5. Lze do stávajícího systému nějak zahrnout participaci obyvatel? Obdobně jako například v Brně funguje koncept „Adopce zeleně“.**
Do budoucna může být řešeno například adopcí konkrétních ploch. Zohlednit je však třeba vždy inženýrské sítě, a proto nemůže kdokoliv sázet kdekoliv. Je třeba se vždy dohodnout s odborem městské zeleně, který dá doporučení a zohlední limity. Je třeba myšlenku participace prosazovat na úrovni vedení města a musí se ji v praxi naučit používat i úředníci. I pasport zeleně může být používán při participaci obyvatel! Vše je zpracováno v GIS, lze tedy umožnit nahlížení, či vkládání komentářů.
- 6. Manuál modrozelené infrastruktury města je právě dokončován; komunikuje tento materiál s tímto dokumentem?**
Ano, materiál je podkladem a základní principy v podrobnosti „Strategie zeleně“ budou zapracovány.
- 7. Proč v mapách nejsou zobrazeny věci, které jsou obsaženy v regulačním plánu?**
V měřítku, které bylo prezentováno, to není patrné, ale veškeré plochy zeleně z regulačních plánů jsou v dokumentu obsaženy.

8. **Je uvedená strategie v souladu s navrženými protipovodňovými opatřeními města? Je třeba, aby tyto věci byly v souladu.**
I tento dokument byl podkladem. I v tomto případě se jedná o problém měřítka a je zapracován v podrobnosti „Strategie zeleně“.
9. **Častý důvod, proč zeleň tak trpí suchem je nekvalitní zemina pod stávající zelení. Bylo nějak zohledněno pedologické podloží jednotlivých lokalit?**
Podrobná pedologická mapa města neexistuje. V případě antropozemí je prakticky nemožné ji pořídit. Podrobněji bude řešeno v konkrétních plánech péče.

B) KOMENTÁŘE A NÁMĚTY

1. **Průběžná údržba, jako například ořezy dřevin jsou prováděny nedostatečně. Zvláště se jedná o zanedbávání údržby keřů v blízkosti bytových domů a podél chodníků. Udržovány jsou pouze parky. Často je argumentováno nedostatkem financí na údržbu.**
Smyslem připravovaného dokumentu není řešení „pěstebního detailu“, ale optimalizace systému péče. Potřebujeme vědět, za co vynakládáme finance, a zda neexistuje optimálnější způsob.
2. **Magistrát má plné skříně dokumentů k managementu zeleně. Chybí ale návrh konkrétních kroků. Současná péče nefunguje. Například spadlá větev se řeší rok. Je třeba reorganizace péče o zeleň!**
Řešení současné situace se nachází v oblasti technicko-provozní, nicméně návrh a popis standardní péče bude součástí připravovaného dokumentu. Všechny představené kroky směřují k optimalizaci systému péče – jedná se tedy o systematický krok. Vnímáme problémy a je snahou napravit chyby minulosti, ale nebude to hned.
3. **Je třeba respektovat i zachování konektivity zeleně (velká absence se například objevila likvidací zeleně v oblasti železničního nádraží). Zamyšlení je třeba i na úrovni strategie. Kde zeleň chybí a kde existuje.**
Podobně jako koncept Územních systému ekologické stability (ÚSES) v krajině je aplikován na úrovni města Systém sídelní zeleně zahrnující parkové plochy propojené pomocí stromořadí, ale je extrémně náročné návaznosti v podmínkách města udržet.
4. **Námět propojit stávající systém hlášení závad i na veřejnou zeleň.**
5. **Námět na požadavek, aby management údržby zeleně byl projednáván i s bezprostředními sousedy; například možnost zapojit sousedy do následné péče (zálivka).**
6. **Námět na adopci (mluvme raději o podnájmu) zeleně s tím je třeba zacházet velice opatrně; je to první krok k problémům do budoucnosti; známe příběhy, kdy strom zaléval dědeček a dnes ho nikdy nesmí pokácet.**

7. Je důležité myslet na efekt tepelného ostrova města. Tento problém nelze vyřešit deseti stromy na náměstí. Bylo by nutné zalesnit hektary orné půdy v okolí!

Snahou je, zajistit takovou péči, aby nově vysazené stromy mohly fungovat na sto procent. I tato zeleň snižuje přehřívání města. Snahou je docílit i výsadeb v ochranných pásmech sítí. Navrátit aleje tam, kde byly. Klíč k rozsáhlejším výsadbám je v územním plánu města; zde jsou zahrnuté stávající i návrhové plochy zeleně a další požadavky na rozvoj zeleně; majetkově je další rozvoj zeleně také problém.

8. Inženýrské sítě nelze zřizovat živelně, je třeba problém řešit koncepčně a sítě nevkládat do ploch zeleně!

Ano je pravdou, že v minulosti se to nehlídalo. V současnosti se už hlídá, byť je tato problematika v kompetenci více odborů. Technická opatření, která umožní dostat stromy do těsné blízkosti sítí, existují. Je však nezbytný souhlas správce sítě. V dohodě se správci sítí je Olomouc ca 10 let zpět za Brnem a dalšími městy. Nicméně nutno říct, že uvedené dohody jsou stále na hranici legálnosti a je potřebné zeleň uplatnit do celostátně platných technických norem správců sítí.

9. Zeleň na střechách developerů nelze kontrolovat. Je třeba vytvořit mechanismus, aby to kontrolovatelné bylo. Vertikální zeleň, zeleň na střechách i toto je cesta, jak zeleň navrátit do města.

Bohužel zeleň není předmětem kolaudace! Ze zákona to není možné, aby se stavba, kde chybí navržená zeleň, nezkolaudovala. Zeleň vysazovaná developery v rámci sadových úprav i náhradních výsadeb je zpravidla vysazená nekvalitně, je to velký problém i při následné péči a v případě předání městu do údržby.

10. Lze sledovat, že developeři získávají plochy zpravidla odkoupením z majetku města. Je třeba vytvořit systém, který tento problém (kdy developeři nedostatečně řeší náhradní výsadby) ošetří.

Jedná se o naprosto legitimní požadavek, bohužel v legislativě to není podchyceno a potom je těžké prosadit větší kvalitu zeleně z úrovně města. Proto je potřebné, aby vedení města schválilo standardy, podle kterých bude město zeleň od developerů přebírat do údržby.

Připomínky lze zasílat na emaily:

helena.pribylova@olomouc.eu,

martina.gerhardova@olomouc.eu

Facilitace: Martin Nawrath

Zápis: Miroslava Florianová